

Hur mår Österbotten?

Välfärdsområdesstyrelse 13.03.2023 § 63

Beredare Pia-Maria Sjöström
Erkki Penttinen
Pia Vähäkangas
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Till sektordirektörernas uppgifter hör att årligen göra en sammanställning över hur Österbotten mår utifrån åldersperspektiven barn och unga, vuxna i arbetsför ålder och äldre. Till sammanställningen hör också tillgången och tillgängligheten för olika tjänster, samt befolkningens egen åsikt om servicen och behoven. Sammanställningen utgör välfärdsområdets välfärdsberättelse. Utifrån resultaten av analysen beslutar styrelsen om prioriteringsområden för följande års verksamhetsplanering och budgetarbete och vid behov uppdateras organisationens servicestrategi utifrån den. Rapporten 2023 ger viktig bakgrundsinformation till arbetet med välfärdsområdets framtids- och anpassningsprogram som ska behandlas i fullmäktige i juni 2023.

I sammanställningen används olika typer av offentlig statistik, såsom befolkningsstatistik och olika indikatorer som dels olika organisationer har rapporterat, dels baserar sig på olika enkätundersökningar hos befolkningen. I sammanställningen har också använts material från myndighetsutvärderingar, välfärdsområdets egna nyckeltal, samt information från personalen (enkätundersökning), förtroendevalda, påverkansorganen och kommunernas ansvariga för främjande av hälsa- och välfärd (kommunrundor), samt respons från olika intressegrupper.

Utifrån resultaten i rapporten föreslås nedanstående områden prioriteras i verksamhetsplanering och budgetarbete för 2024 till den del de inte kan förverkligas 2023. I första hand hittas personalresurs till nya uppgiftshelheter genom förnyade arbetssätt, inte genom att öka personalresursen som helhet inom välfärdsområdet. De närmsta åren fortsätter också arbetet med att utarbeta gemensamma arbetsmetoder och -processer till den del det behövs för att ge befolkningen likvärdig service

Allmänna prioriteringsområden

- åtgärder som stärker invånarnas förmåga att själva ta ansvar för sitt välmående och sin hälsa och minska behovet av social- och hälsovårdstjänster
- satsningar som minskar skillnader i hälsa, välmående och levnadsvanor mellan befolkningsgrupper
- verksamhetsförändringar som förbättrar tillgängligheten inom de områden inom primärvården, munhälsovården och specialiserande sjukvården där det är utmaningar med nuvarande eller kommande vårdgaranti, utveckling av palliativa vården
- verksamhetsförändringar och satsningar på hemsjukhus och hemrehabilitering för att minska antalet patienter som får avdelningsvård inom allmänmedicin och specialiserad sjukvård
- åtgärder som förenklar kontakterna till vård och service och förkortar vård och serviceprocessen som helhet
  - o digitala tjänster
  - o förbättrad tillgänglighet via telefon
  - o integrerad vård och servicehandledning
  - o förtydligad arbetsfördelning mellan yrkesgrupper och verksamhetsenheter
- utveckling av mobila tjänster för att säkra närservicen i glest befolkade delar av välfärdsområdet

- uppgörelse om servicekedjor mellan välfärdsområdet och kommunerna för det arbete som anknyter till våld i familjer och nära relationer
- utvärdering av de metoder som piloteras via de olika projekten och säkerställa att verkningsfulla metoder tas med i den ordinarie verksamheten
- tillräcklig nivå på understöd som beviljas tredje sektorn
- garantera tillräckligt eget kunnande inom informationsledning och kunskapsledning

Prioriteringsområden barn, unga och familjer

- satsningar på förebyggande tjänster och basservice för barn och unga
  - o samarbeten med tredje sektorn och kommunerna och satsningar som stärker barnen, och de unga, stöder föräldraskapet och minskar deras behov av social- och hälsovårdstjänster
  - o familjerådgivning
  - o tillräckligt med sakkunniga som stöd för rådgivningsverksamheten (psykologer, talterapeuter, övriga rehabiliteringsakkunniga)
- åtgärder som förbättrar tillgängligheten till psykosocial service för barn och unga
  - o digitala tjänster och tjänster på distans
  - o processen för klientstyrning
  - o tillräcklig bemanning inom elev- och studerandevården, tillgång till psykiatriska sjukskötare i skolorna
  - o stöd för barn och unga med beteendeproblem
  - o åtgärder för att komma åt oroande skolfrånvaro
  - o åtgärder som minskar behovet av och förkortar vårdtiderna vid dygnet-runt vård inom barn- och ungdomspsykiatri och som förbättrar samarbetet i kontaktytorna
  - o särskilda satsningar på barn och unga med invandrabakgrund och andra sårbara grupper
- åtgärder för att tidigt identifiera, utreda och komma igång med stödåtgärder för barn med specialsvårigheter och förseningar i utvecklingen med beaktande av kontaktytan till småbarnspedagogiken
- utvärdering av de metoder och verksamhetshelheter som piloteras via de olika projekten och säkerställa resurser så att verkningsfulla metoder tas med i den ordinarie verksamheten
  - o TLP, IPC, Voimaperheet, Cool Kids, Ihmeelliset vuodet
  - o Zoturi-chatten
  - o digitalt familjecenter
  - o avgiftsfri prevention för under 25-åringar
  - o familjecenter och mötesplatser för 0-17-åringar
  - o missbrukartjänster för barn och unga
- åtgärder för att identifiera och tillgodose behoven för alla barn och unga i familjen när en vuxen i familjen eller ett syskon insjuknar fysiskt, psykiskt, har ett handikapp eller ett missbruk
- barnskyddsenheter i egen regi för att garantera det egna kunnandet inom organisationen

Prioriteringsområden personer i arbetsför ålder

- personlig budget: stöd av rörelseförmågan, dag- och arbetsverksamhet
- Nyckel-mätare för utvärdering av verkningsfullheten av tjänster som tillhandahålls för personer i arbetsför ålder
- tvåspråkig enhet för behandling av ungas missbruks- och beroendeproblem + stödböende, träning att bo självständigt
- väg till självständigt boende/gemenskapsboende för unga med funktionshinder, funktionsnedsättningar eller neuropsykiatriska störningar

- intensivt rehabiliteringshem för dem som utskrivs efter vård på avdelning inför ett själv-ständigt boende
- profilering av välfärdsområdets egna missbruksboenden (i Vasa) som rehabiliteringsen-heter (längre serviceboende som köptjänster)
- enhet för dagverksamhet med låg tröskel för missbrukare (ny lag om missbrukarvård) – med föreningar som producenter
- arbetsmetoder för det socialarbete som är avsett för unga och det uppsökande/mobila vuxensocialarbetet
- lansering av social kredit
- dagverksamhet med låg tröskel för 16-18-åriga unga som inte reder sig i arbetsverk-städer/på andra stadiet (tre grupper)
- avgiftning på dagtid, mobilt team
- effektiverad användning av erfarenhetsexperter i tjänster som tillhandahålls för klienter inom mental- och missbrukarvården
- social- och hälsovårdscaféer för främjandet av invånarnas delaktighet i välfärdsområdet
- utarbetande av program för främjande av arbets- och funktionsförmågan
- utarbetande av program för stödjande av integration (inkl. flyktingar och arbetsrelaterad invandring)

Prioriteringsområden äldre

- åtgärder för att öka mängden av de äldre som bor hemma ökar i alla åldersgrupper
  - Ibruktagnig av senoirrådgivning och livsstilshandledning
  - Ibruktagnig av digitala arbetsredskap för självbedömning och vid hälsogranskning
    - Ibruktagnig av digitala tjänster som stöder aktiviteten
- åtgärder för att servicehandledningen blir integrerad samt att styrningen till service/egenvård har en förebyggande syn
  - Ibruktagnig av seniorlinje
  - Ibruktagnig av en regional modell för servicehandledning
  - Defienering och ibruktagnig av en regional modell för styrning till boende 24/7
  - Ibruktagnig av hemrehabilitering vid hemförlovnig från sjukhus
  - Ibruktagnig av modell för "hem från jouren" modellen
- åtgärder för att öka gemenskapsboende och mångfaldiga boendeformer samt minska dygnet runt serviceboende
  - Kartläggning av nuläge och planering av nya boendeformer samt gemenskapsboende för de äldre påbörjas (gäller aktörer med gränssnitt till välfärdsområdet)
  - Minskning av dygnet runt boendeplatser så att personalbemanning 0,7 nås 1.12.2023.
  - Intervallenheter startas upp och profilering av klientelen gällande allmän medicinska avdelningar påbörjas

Sektordirektör, barn, unga och familjer Sjöström Pia-Maria

föreslår att

- styrelsen tar del av rapporten och godkänner förslagen till prioriteringsområden i det kommande arbetet med verksamhetsplan och budget för 2024 enligt förslagen ovan
- för rapporten till fullmäktige för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Distribution

Välfärdsområdesfullmäktige 24.04.2023 § 19
328/00.02.01.00/2023

Beredare Sjöström Pia-Maria
Erkki Penttinen
Pia Vähäkangas
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Styrelsen

föreslår, att fullmäktige antecknar rapporten för kännedom.

Beslut:

Fullmäktige antecknade rapporten för kännedom.
Sammanträdet ajournerades kl 11.37- 12.15 för lunch.

Distribution